

KADIN SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİNDE KLİNİK VE TOPLUM TEMELLİ YAKLAŞIMLAR

Editör

Prof. Dr. Funda EVCİLİ

KADIN SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİNDE KLİNİK VE TOPLUM TEMELLİ YAKLAŞIMLAR

Editör

Prof. Dr. Funda EVCİLİ

Yazarlar

Halime ABAY - Selin AHSUN - Ayşe ALIŞAN - Rahime AKSOY BULGURCU
Rahime AKSOY BULGURCU - Nazlı BALTACI - Mine BEKAR - Mutlu Erdi BİLECEN
Sibel BULUT HAKLI - Nedime Gül DOĞAN ÖZDEMİR - Funda EVCİLİ - Elif EYÜPOĞLU
Handan GÜLER - Nuran GÜLER - Figen KAZANKAYA - Esra KILIÇ - Melike KILINÇ
Burcu OKAYER ÖZER - Merve ÖKSÜZ - Sevgi ÖZKAN - Tuğba ÖZTÜRK
Sibel PEKSOY KAYA - Duygu VEFİKULUÇAY YILMAZ - Esra YALÇIN - Çiler YEYĞEL
İlkey YURTSEVER

E-ISBN: 978-625-382-515-7

DOI: 10.54637/vizetek.9786253825157

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

Bu kitap, elektronik (e-kitap) formatlarında yayımlanmaktadır.

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.

Yayın Tasarımcısı / Koordinatörü: Büşra KULAKSIZ

Kapak Tasarımı ve Mizanpaj: Ahmet TUNÇDEMİR

Baskı: Ankara | Ekim, 2026

Materyal Türü: Elektronik Kitap (Çevrim içi / Web tabanlı)

Elektronik Yayın Formatı: PDF

Elektronik Yayın Tipi: Adobe Ebook Reader

Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizetekiayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

ÖN SÖZ

Kadın sağlığı, biyolojik, psikolojik, sosyal, kültürel ve çevresel etmenlerin etkileşimiyle şekillenen, yaşamın tüm dönemlerini kapsayan çok boyutlu bir sağlık alanıdır. Kadınların sağlık gereksinimleri; üreme çağından gebelik ve doğum sonu döneme, jinekolojik sağlık sorunlarından menopoza ve yaşlılık dönemine kadar farklılaşmakta, bu gereksinimlerin karşılanması ise bireyin yaşam koşullarını, değerlerini ve bakım beklentilerini dikkate alan bütüncül bir yaklaşımı gerekli kılmaktadır. Bu bağlamda kadın sağlığı hemşireliği, yalnızca hastalıkların önlenmesi ve tedavisine yönelik bakım uygulamalarını değil, sağlığın korunması ve geliştirilmesini, bireyin güçlendirilmesini, sağlık eşitsizliklerinin azaltılmasını ve yaşam kalitesinin desteklenmesini de kapsamaktadır.

Kadın Sağlığı Hemşireliğinde Klinik ve Toplum Temelli Yaklaşımlar adlı bu kitap, kadın sağlığını yaşam döngüsü perspektifinden ele alarak klinik bakım uygulamaları ile toplum temelli sağlık yaklaşımlarını bütünleştiren kapsamlı bir kaynak sunmayı amaçlamaktadır. Eserde kadın sağlığının farklı dönemlerine özgü gereksinimler, gebelik ve doğum sonu dönemde hemşirelik bakımı, obstetrik aciller, jinekolojik sağlık sorunları, cinsel sağlık ve yaşlı kadın sağlığı gibi konular bilimsel bir çerçevede ele alınmaktadır. Bunun yanı sıra kadın sağlığında mikrobiyotanın önemi, ruhsal sorunlar, beden algısı ve kültürel duyarlılık gibi güncel ve çok boyutlu konulara yer verilerek kadın sağlığının yalnızca biyomedikal açıdan değerlendirilmesinin ötesine geçilmektedir.

Kitabın önemli odaklarından birini, hemşirelik bakımının kuramsal ve bilimsel temellerinin klinik uygulamalara yansıtılması oluşturmaktadır. Hemşirelik süreci, kuramsal bakım modelleri ve kanıta dayalı uygulamalar doğrultusunda sunulan bölümlerin, kadınların bireysel gereksinimlerinin belirlenmesine, bakımın sistematik biçimde planlanmasına ve sağlık sonuçlarının geliştirilmesine katkı sağlaması hedeflenmektedir. Ayrıca kültürel duyarlılık, göç ve sağlık eşitsizlikleri gibi toplumsal boyutların ele alınması, kadın sağlığı hizmetlerinin farklı yaşam koşullarına ve toplumsal gereksinimlere duyarlı biçimde yürütülmesinin önemini ortaya koymaktadır.

Alanında uzman yazarların katkılarıyla hazırlanan bu eserin; hemşirelik öğrencileri, lisansüstü öğrenciler, akademisyenler, klinik hemşireler ve toplum sağlığı alanında çalışan sağlık profesyonelleri için yararlı bir başvuru

kaynağı olması amaçlanmaktadır. Kitapta sunulan bilgi ve yaklaşımların bilimsel düşünmeyi desteklemesi, hemşirelik uygulamalarına katkı sağlaması ve kadın sağlığı alanında bütüncül, etik, birey merkezli ve kanıta dayalı bakım anlayışının güçlendirilmesine yardımcı olması beklenmektedir. Bu eserin hazırlanmasına bilgi, emek ve deneyimleriyle katkıda bulunan tüm yazarlara teşekkür eder; kitabın kadın sağlığı hemşireliği alanına, bilimsel bilgi birikimine ve sağlık hizmetlerinin geliştirilmesine katkı sunmasını dileriz.

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

Üreme Çağında Kadın Sağlığı ve Hemşirelik Yaklaşımları.....	1
Çiler YEYĞEL	

2. BÖLÜM

Planlanmamış Gebelik ve Gebeliğin Sonlandırılması	26
Handan GÜLER	

3. BÖLÜM

Servikal Serklaj İşlemi Uygulanmış Çoğul Gebeliği Olan Bireyin Roy Adaptasyon Modeli Eşliğinde Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu	64
Melike KILINÇ	
Sibel PEKSOY KAYA	
Halime ABAY	

4. BÖLÜM

KADIN SAĞLIĞINI TEHDİT EDEN OBSTETRİK ACİLLER.....	86
Figen KAZANKAYA	

5. BÖLÜM

Doğum Sonu Dönemde Kadın Sağlığı ve Hemşirelik Yaklaşımları.....	108
Esra KILIÇ	

6. BÖLÜM

Emziren Kadının Sağlığı ve Emzirme Bakımı	131
Tuğba ÖZTÜRK	

7. BÖLÜM

Gebelikte ve Doğum Sonrası Dönemde Ruhsal Sorunlar	158
Elif EYÜPOĞLU	
Nazlı BALTACI	

8. BÖLÜM

Doğum Öncesi Vücut Algısına Bağlı Doğum Sonu Dönemde Estetik Cerrahi Eğilimleri.....	183
---	-----

Ayşe ALIŞAN

Sevgi ÖZKAN

9. BÖLÜM

Menstrüel Döngü ve Menstrüel Sağlık Sorunlarında Kadın Sağlığı Bakımı	198
---	-----

Sibel BULUT HAKLI

10. BÖLÜM

Kadınlarda Cinsel Sağlık ve Hemşirelik Bakımı	226
---	-----

Nedime Gül DOĞAN ÖZDEMİR

11. BÖLÜM

Jinekolojik Kanserlerde Kadın Sağlığı Bakımı	243
--	-----

Merve ÖKSÜZ

12. BÖLÜM

Jinekolojik Kanserlerde Radyoterapi ve Hemşirelik Bakımı	265
--	-----

Rahime AKSOY BULGURCU

13. BÖLÜM

Jinekolojik Kanserli Kadınlarda Cinsel İşlev Bozuklukları ve Hemşirelik Yaklaşımı	289
--	-----

Rahime AKSOY BULGURCU

14. BÖLÜM

Menopoz ve Postmenopozal Dönemde Kadın Sağlığı.....	306
---	-----

Mine BEKAR

15. BÖLÜM

Yaşlı Kadın Sağlığı Kırılganlık ve Bakım Gereksinimleri	334
---	-----

Nuran GÜLER

16. BÖLÜM

Kadın Sağlığında Mikrobiyotanın Önemi 365

Burcu OKAYER ÖZER

Duygu VEFİKULUÇAY YILMAZ

17. BÖLÜM

Kadın Sağlığı Bakımında Etik, İnsan Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Perspektifi... 382

Mutlu Erdi BİLECEN

18. BÖLÜM

Kadın Sağlığında Kültürel Duyarlılık, Göç ve Eşitsizlikler 407

Selin AHSUN

19. BÖLÜM

Kadın Sağlığında Hemşirelik Süreci Uygulamaları..... 421

İlkay YURTSEVER

Funda EVCİLİ

20. BÖLÜM

Kadın Sağlığının Korunması ve

Sağlık Sorunlarının Yönetiminde Kanıta Dayalı Uygulamalar..... 444

Esra YALÇIN